

Beantwoording raadsvragen

Vraagstelling		IDnr actiepunt 2346
☒	Artikel 3.4.6 Schriftelijke vragen	Beantwoording: - Schriftelijk binnen 30 dagen

Indiener: de heer L. Oosterloo

Fractie: Algemeen Belang

Datum: 11 oktober 2023

Zaaknummer: 348862

Onderwerp: toeristenbelasting bij arbeidsmigranten Machinefabriek

Raadsvragen:

1. Is het college bekend met de bezwaren van de bedrijvenkring Elburg inzake het heffen van toeristenbelasting bij arbeidsmigranten?
2. Is het college bekend met de brief (zie bijlage) en de daarin genoemde voorbeeldgemeenten en argumenten?
3. In welke gemeenten zijn arbeidsmigranten op dit moment vrijgesteld van toeristenbelasting?
4. In hoeverre is het rechtmatig om migranten vrij te stellen toeristenbelasting?
5. Leiden deze antwoorden ertoe de Elburgse handelswijze te herzien?

Toelichting:

Tijdens de beeldvormende behandeling van het raadsvoorstel 'uitwerking motie huisvesting arbeidsmigranten' sprak dhr. Ponstein in namens de bedrijvenkring Elburg en de machinefabriek Elburg. Tijdens deze inspraak bracht dhr. Ponstein bezwaren in tegen het heffen van toeristenbelasting voor arbeidsmigranten. En dat andere gemeenten hierin andere keuzes maken.

Op 15 september heeft de advocaat van dhr. Ponstein een pro forma bezwaarschrift ingediend. Er zou, zo wordt in deze brief beschreven, sprake zijn van een dubbele en onevenredige belasting arbeidsmigranten. De brief schetst een trend waarin arbeidsmigranten in veel gemeenten geen toeristenbelasting meer verschuldigd zijn. Als voorbeeld gemeenten worden gemeenten Schagen, Hardinxveld-Giessendam, Zaanstad en Koggenland genoemd.

Antwoord:

1. Is het college bekend met de bezwaren van de bedrijvenkring Elburg inzake het heffen van toeristenbelasting bij arbeidsmigranten?

Het is bekend bij het college dat de heer Ponstein bezwaar heeft tegen het heffen van toeristenbelasting voor arbeidsmigranten.

2. Is het college bekend met de brief (zie bijlage) en de daarin genoemde voorbeeldgemeenten en argumenten.

Beantwoording raadsvragen

Het is bekend dat er een brief van de advocaat van de Machinefabriek is verzonden aan de raadsleden.

Namens de heer Ponstein is op 20 september 2023 van Dommerholt Advocaten een brief aan de raad van gemeente Elburg ontvangen. Dit

schrijven betreft een pleit voor het stoppen van de belastingplicht van de toeristenbelasting voor aanbieders van verblijf aan arbeidsmigranten binnen de gemeente Elburg.

De stukken in de bijlagen zijn afgelopen jaar al meerdere keren door de heer Ponstein aan diverse medewerkers van de gemeente verstrekt. Nu worden deze stukken verzonden via advocaat Dommerholt.

Opgemerkt dient te worden dat het stuk in enige mate gekleurd is en zaken presenteert als feiten die niet juist zijn.

3. In welke gemeenten zijn arbeidsmigranten op dit moment vrijgesteld van toeristenbelasting.

De door gemeente Koggenland gepubliceerde verordening toeristenbelasting 2023 (waarnaar wordt verwezen) bevat géén vrijstelling voor verblijf door arbeidsmigranten.

Gemeente Zaanstad heeft een vrijstelling, maar die gaat om verblijf door arbeidsmigranten in accommodaties die normaliter niet voor recreatieve en/of vakantieoelinden worden ingezet. Het is de vraag of deze Zaanse vrijstelling bij toetsing door de belastingrechter stand zal houden. De vrijstelling is namelijk (mede) afhankelijk gemaakt van de soort verblijfhouder en dat element van de vrijstelling vindt geen grond in de wettelijke bepaling van artikel 224 van de Gemeentewet. De reden van het verblijf of het subject dat verblijf houdt is geen onderdeel van de belastingplicht.

Gemeente Schagen heeft in haar verordening van 2022 (laatste versie) een vrijstelling opgenomen voor iemand die tijdelijk werkzaam is bij een actief agrarisch bedrijf en tijdelijk verblijft in een onderkomen op- of bij dit actieve agrarische bedrijf.

Gemeente Hardinxveld-Giessendam heft geen toeristenbelasting

Benadrukt dient te worden dat de toeristenbelasting (en de forensenbelasting) bij invoering beoogd en bedoeld was als financiële steun aan gemeenten met verblijfhouders die geen ingezetenen zijn. De gemeente heeft wel kosten in de publieke dienstverlening en taakuitvoering, maar ontvangt vanuit het Gemeentefonds geen bijdrage voor deze verblijfhouders. De kosten drukken dan alleen op de inwoners/ingezetenen van de gemeente. De naam 'toeristenbelasting' wekt mogelijk een verkeerd beeld op, want de belasting heeft niets te maken met alleen toeristen of vakantievierders.

Het gaat om verblijf tegen betaling door niet-ingezetenen. De reden van het verblijf is niet relevant voor de heffing.

Samenvattend is gemeente Elburg verre van uniek als het gaat om de heffing van toeristenbelasting voor de geboden gelegenheid tot het houden van verblijf door arbeidsmigranten. De heffing voor het verblijf van deze verblijfhouders is ook geheel in overeenstemming met de wet. Mede gelet op de vragen van de CU in 2021 over arbeidsmigranten en toeristenbelasting en gelet op het hierboven gestelde is ons voorstel dat wij het staande beleid met betrekking tot de toeristenbelasting voor arbeidsmigranten onverkort blijven uitvoeren overeenkomstig de door u vaststelde verordening.

Voor de volledigheid: alle gemeenten in de kop van de Veluwe heffen toeristenbelasting, waarbij geen vrijstelling is opgenomen voor arbeidsmigranten.

4. In hoeverre is het rechtmatig om migranten vrij te stellen toeristenbelasting?

In aanvulling op dat gene dat bij het vorige punt is aangegeven is het mogelijk om bepaalde arbeidskrachten vrij te stellen, mits hier goede redenen voor zijn. Een voorbeeld hiervan is dat je alleen toeristische accommodaties zou willen belasten.

Beantwoording raadsvragen

Geldt een vrijstelling dan voor alle arbeidsmigranten die zich alleen van 'binnenlandse arbeidskrachten' onderscheiden door het adres van herkomst?

Een medewerker uit Groningen die een maand in Elburg gaat werken en gedurende die periode in (de buurt van) Elburg verblijft verschilt immers niet van de arbeidsmigrant uit Polen, Estand, Bulgarije, Duitsland, Spanje, etc. Ook deze arbeidsmigrant is toeristenbelasting verschuldigd.

Een ander probleem is dat de wettelijke bepaling van art 224 Gemeentewet het alleen heeft over 'verblijf binnen de gemeente door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven'. De wet scheert alle verblijfhouders over dezelfde kam van 'niet-ingezetene zijn'. Dat arbeidsmigranten niet voor plezier, recreatie of vakantie (toerist) verblijf houden, maar voor werk, is voor de wettelijke bepaling niet relevant. Dit maakt het maken van onderscheid in de verordening toeristenbelasting ook veel moeilijker voor de raad. Er zal een heel goede redelijkerwijs te objectiveren rechtvaardigingsgrond dienen te worden gevonden voor onderscheid in tarief of een vrijstelling. Of een te maken onderscheid rechtmatig is, is uiteindelijk aan de belastingrechter, maar vooruitlopend op zo'n rechterlijke toetsing lijkt de vereiste rechtvaardigingsgrond wel ingewikkeld en een eventueel c.q. theoretisch wel houdbaar te maken onderscheid niet alleen in de praktijk onuitvoerbaar is, maar noodzakelijkerwijs ook een veel grotere groep verblijfhouders dan alleen de arbeidsmigranten zal raken.

Onderscheid maken op de verblijfhouder neigt ook snel naar een verboden discriminatoire werking en dat is zeker onrechtmatig. Vandaar dat onderscheid – als dat gemaakt wordt en te rechtvaardigen is – zich richt op de verblijfsaccommodatie.

5. Leiden deze antwoorden ertoe de Elburgse handelswijze te herzien?

Nee

Werkafspraken vanaf 1 september 2019

- Beantwoording van technische vragen namens de portefeuillehouder;
- Beantwoording van schriftelijke vragen door het college van B&W;
- Geaccordeerde beantwoording via iBabs/agendacommissie naar de griffie
- Griffie zorgt voor verspreiding naar de raad.